

Bankalar Caddesi'ne paranın değil, sanatın gücü egemen olacak mı?..

Yeni kültür merkezleri

ESİNTİLER

ZEYNEP ORAL

Elimizdeki değerlerin değerini bilmemek gibi bir huyumuz var. Son iki haftadır Ankara Devlet Resim ve Heykel Müzesi'nden çalınan eserleri okudukça; bilinçsizliği, bilgisizliği, denetimsizliği gördükçe, bir kez daha cehaletin sanki toplumun ve yaşamın her alanını ele geçirdiğine inanır oluyorum. Geleceğimizden endişe duyuyorum.

Ha bire soyulan... Tadilat gerekçesiyle ha bire kapatılan... İçindeki eserlerin devlet kurumlarına bol keseden dağıtıldığı... **Hoca Ali Rıza**'nın 441 eserinden sadece 56'sının kaldığı... Değerinin hiç ama hiç bilinmediği bir müze.

Kültür Bakanı **Ertuğrul Günay**, suçu 12 Eylül yönetimine attı ama bence bunca basit değil. Asıl suç değer ölçülerimizin erozyona uğratılmasında... Asıl suç toplumun her katmanında cehaletin yaygınlaştırılmasında... Kabadayılığın, kurnazlığın, çıkarıcılığın erdem sayılmasında... Soygunculuğun yüceltilmesinde... Soygunu yapanın yanında kâr kalmasında...

Bu kara düşünceler içindeyken, özel sektörden yeni kültür merkezlerinin müjdesi geldi.

'SOYUNUP' ASLINA DÖNEN YAPI

Bir zamanların Voyvoda Caddesi, günümüzün Bankalar Caddesi'ne şu günlerde yolunuz düşecek olursa "**Osmanlı Bankası Müzesi**" diye bildiğimiz Garanti Bankası'na ait binada hummalı bir faaliyet göreceksiniz! İçeri girmeye kalkmayın, hem yasak hem de toz dumandan göz gözü görmüyor. Çünkü ustalar minicik aletlerle, binanın içini "**soyuyor**", yıllar içinde atılmış kat kat boyayı, sıvayı, yabancı her tür maddeyi işneyle kuyu kazar gibi, sonsuz ince ayar bir işçilikle bertaraf ediyor. Yani zaman içinde defalarca restorasyon görmüş yapıyı, aslına 100 küsur yıl önceki haline döndürüyorlar...

Ama durun baştan başlıyorum:

Garanti Kültür A.Ş. yeni bir yapılanmaya giderek çeşitli kültür ve sanat kurumlarını (Osmanlı Bankası Müzesi, Platform Güncel Sanat Merkezi ve Garanti Galerisi'yi) bir çatı altında yeniden değerlendiriyor.

Bankalar Caddesi'nde Fransız asıllı Le-

Galata Binası

vanten Mimar **Alexandre Vallaur**'nin tasarımı olan, 1892 yılında Merkez Bankası (Bank Imperiale Ottomane) olarak hizmete açılan, Türkiye'de döneminin en önemli mimari yapıtlarından olan bina bir süre önce tümüyle boşaltıldı, bütün bankacılık faaliyetlerinden arındırıldı. Şimdi burası on bin metrekarelik bir kültür sanat merkezine dönüşüyor.

Kültür merkezine dönüştürülecek ikinci yapı ise Beyoğlu'ndaki Platform Garanti Güncel Sanat Merkezi... Burası da beş bin metrekare...

Restorasyon çalışmaları mimar **Han Tümertekin** tarafından yönetiliyor.

HEY! YANDAKI MERKEZ BİNASI!

Galata binasını mimar Tümertekin, program direktörü **Vasıf Kortun**, Garanti Bankası Genel Müdür Yardımcısı **Nafiz Karadere** ve Garanti Kültür Genel Yönetim Direktörü **Sima Benaroya** eşliğinde dolaşırken şu bilgileri alıyorum:

Her iki yapının da özgün mimarisi ortaya çıkarılacak. Farklı işlevlere ama sürekli ilişkiye sahip olacaklar.

Galata'dakinde 100 bin cilt kapasiteli bir kütüphane, açık ve kapalı arşivler, çok sayıda seminer ve toplantı salonu, oditoryum, Osmanlı Bankası Müzesi, sergi salonları yer alacak... Giriş holünde dijital teknoloji duvarıyla sonsuz iletişim...

Beyoğlu'ndaki yapı ise yoğun insan trafiği karşılayacak. Caddenin devamı gibi. Bu-

rada aynı anda çeşitli sergiler açılabilir. Hedefte ulusal ve uluslararası etkinlikler var.

Gezim sona erip Bankalar Caddesi'ne çıktığımda karşımdaki görkemli dış cepheye baktım ve EYVAH!

Bu ikiz binanın yarısında halen Merkez Bankası var. Düşünün bir yanı aslına uygun biçimde yenilenmiş 100 yıllık görkemli bir yapı ve içinde çağdaş bir kültür merkezi... Yanında kararmış yıpranmış bir banka! Merkez bankası da bir an önce restorasyona karar vermeli ve burayı bir kültür kurumuna dönüştürmenin yollarını aramalı.

LEONARDO'DAN SEVGİLER

1978'den beri Ankara'da hizmet veren Leonardo Sanat Galerisi İstanbul'da da etkinliklere başlayalı meğer beş yıl olmuş! Orayı görmem için ve ben bu galeriyi bunca zamandır görmemiştim! Gitmem için **Mustafa Eren** gibi sıkı bir grafiker, bin yıllık bir dostun sergi açması gerekti...

Levent'te aynı zamanda atölye işlevi gören bahçe içindeki bu galeride, Mustafa Eren'in hat sanatını Latin Harfleri'yle de yorumlayarak nelere getirdiğini görün... 13 yaşında Denizli'de "**tabelacı çırağıyla**", sonra İstanbul Tatbiki Güzel Sanatlar Yüksek Okulu'nda yazı bölümünü seçen tek öğrenci olarak başlayan bir serüven... "**Sanat Dergisi**"nin emektar çizeri Mustafa'ya "**Güzel sözler, güzel yazılmalı**" dediği için de teşekkürler.

zeynep@zeyneporal.com
faks: 0212.257 16 50